

คู่มือการเรียนรู้

MTP5110 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3(3-0-6) หน่วยกิต

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิชาชีพครู

ภาคเรียนที่ 1/2556 วันเสาร์ 13.00-16.00 น. ห้อง 2141 อาคาร 21

ผู้สอน: รศ.ดร.รสสุคนธ์ มกรมณี makaramani@yahoo.com ☎ 0815865670

คำอธิบายรายวิชา

ทฤษฎีหลักสูตร¹ รูปแบบของหลักสูตร² กระบวนการพัฒนาหลักสูตร³ มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้นและชั้นปีของหลักสูตร⁴ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น⁵ การประเมินผลหลักสูตร⁶ ปัญหาและแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตร⁷ ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน⁸ รูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน⁹ การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ¹⁰ การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้¹¹ การบูรณาการเรียนรู้อบรมแบบเรียนรวม¹² เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้¹³ การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ¹⁴ หลักการใช้และผลิตสื่อ/นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้¹⁵ และการประเมินผลการเรียนรู้¹⁶

ผลการเรียนรู้ของรายวิชา

(K) รู้และเข้าใจทฤษฎีและวิธีวิทยาการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

(P) สามารถวิเคราะห์ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้

(P) สามารถออกแบบและจัดทำแผนการเรียนรู้ พร้อมสื่อ/นวัตกรรม และนำไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

(A) ตระหนักและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการออกแบบและจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ

คุณธรรมจริยธรรม: แสดงพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และเป็นแบบอย่างที่ดี

ความรู้: ¹มีความรอบรู้วิชาวิชาชีพครูในระดับสูง ²มีความรู้ในสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันและสามารถบูรณาการข้ามศาสตร์

ทักษะทางปัญญา: ¹สามารถใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและประสบการณ์ภาคปฏิบัติในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ²สามารถวิเคราะห์ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ในประเด็นที่แตกต่างกันโดยระบุแหล่งข้อมูลหรือเทคนิคการวิเคราะห์เพิ่มเติม ³สามารถสรุปผลและจัดทำข้อเสนอในการแก้ปัญหาหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน ⁴สามารถสังเคราะห์และใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและรายงานทางวิชาชีพเพื่อบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้เดิมหรือเสนอเป็นความรู้ใหม่

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ: สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในระดับสูงด้วยตนเอง และเป็นกลุ่มในสถานการณ์ที่หลากหลาย

ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ: สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์

ทักษะการจัดการเรียนรู้: ¹ สามารถออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ² สามารถจัดกิจกรรมและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเลือกใช้ พัฒนาหรือสร้างสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

วิธีการเรียนรู้

การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี การปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ การเรียนรู้แบบสืบสอบ การทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้ การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ การศึกษาค้นคว้าและวิจัยอย่างมีระบบ การเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การใช้กรณีศึกษา การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการจัดและบริหารโครงการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสืบค้นและนำเสนอรายงาน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการเรียนรู้แบบจุลภาค

สาระและกิจกรรมการเรียนรู้

ครั้งที่ 1&2 (29 มิ.ย. & 6 ก.ค.56)

ปฐมนิเทศ ประเมินความรู้พื้นฐาน แนะนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทัศนียภาพหลักสูตร รูปแบบของหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้นและชั้นปีของหลักสูตร การบรรยาย การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเขียนบันทึกการเรียนรู้* (สำรวจและสืบค้นแหล่งการเรียนรู้/เครือข่ายการเรียนรู้ ทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้)

ครั้งที่ 3&4 (13 & 20 ก.ค.56)

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น การประเมินผลหลักสูตร ปัญหาและแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตร การบรรยาย การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี การปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการด้วยการทำกรณีศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาและสร้างหลักสูตรสถานศึกษา* การเขียนบันทึกการเรียนรู้*

ครั้งที่ 5&6 (27 ก.ค. & 3 ส.ค. 56)

ทัศนียภาพการเรียนรู้และการสอน รูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม การบรรยาย การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ การทำกรณีศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเรียนรวม* การเขียนบันทึกการเรียนรู้*

ครั้งที่ 7&8 (10 & 17 ส.ค. 56)

การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เทคนิคและ
วิทยาการจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การบรรยาย การสนทนาแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการด้วยการจัดกิจกรรมและ
สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การเขียนบันทึกการเรียนรู้* การประเมินกลางภาค*

ครั้งที่ 9&10 (24 & 31 ส.ค. 56)

หลักการใช้และผลิตสื่อ/นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ การ
บรรยาย การสาธิต การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการผลิตสื่อ/นวัตกรรม*

ครั้งที่ 11&15 (7,14, 21,28 ก.ย.& 5 ต.ค. 56)

การออกแบบและเขียนแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ การ
เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ปฏิบัติการเขียนแผนการเรียนรู้* ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบจุลภาค*

ครั้งที่ 16 (12 ต.ค.56)

การทบทวน สรุปบทเรียน การสะท้อนคิด การประเมินการจัดการเรียนรู้ การประเมิน
ผลลัพธ์การเรียนรู้*

* กิจกรรม/งานที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้

ตำราและเอกสารหลัก

กระทรวงศึกษาธิการ. *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.*

ทิศนา ขัมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี*

ประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้...*

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

Gagne, R. M. (1985). *The Conditions of Learning and Theory of Instruction* (4th
ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.

Gagne, R. M., Wager, W. W., Golas, K. & Keller, J. M. (2004). *Principles of
Instructional Design* (5th ed.). Connecticut: Cengage Learning.

Merrill, M. D. (1994). *Instructional Design Theory.* Englewood Cliffs, NJ: Educational
Technology Publications.

Null, W. (2011). *Curriculum: From Theory to Practice.* Plymouth: Rowman &
Littlefield.

Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice.* N. Y., Harcourt,
Brace and World Inc.

Tanner, D. & Tanner, N. (1980). *Curriculum Development: Theory and Practice*. N.Y., Macmillan Publishing Company.

Tyler, R.W. (1971). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*: Chicago and London: The University of Chicago Press.

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ , เว็บไซต์

เรื่องที่ครู ไม่รู้ไม่ได้. www.edu.ssru.ac.th
www.curriculum51.net
gotoknow.org

การประเมินผลการเรียนรู้

การนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องเรียน	สัปดาห์ที่ 1-15	5%
การเขียนบันทึกการเรียนรู้ 16 เรื่อง	สัปดาห์ที่ 1-8	20%
การพัฒนาหลักสูตร (งานกลุ่ม)	สัปดาห์ที่ 4	10%
การทำกรณีศึกษาการเรียนรู้รวม (งานกลุ่ม)	สัปดาห์ที่ 6	5%
การจัดกิจกรรมฯ ส่งเสริมการเรียนรู้ (งานกลุ่ม)	สัปดาห์ที่ 7	5%
การประเมินกลางภาค (สาระ 1-7)	สัปดาห์ที่ 8	10%
การผลิตสื่อ/นวัตกรรม (งานกลุ่ม)	สัปดาห์ที่ 10	5%
การเขียนแผนและปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบจุลภาค	สัปดาห์ที่ 11-15	25%
การสอบปลายภาค (สาระ 8-16)	สัปดาห์ที่ 16	15%

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

นักศึกษาจะได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยค่าระดับคะแนน 12 ระดับจาก A-F ตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาในระดับปริญญาโท นักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์จะต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 74 หรือค่าระดับคะแนน 3.00 หรือเกรด B หากไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ ดังนั้น เกณฑ์ที่ถือว่าผ่านจึงมี 4 ระดับดังนี้

สัญลักษณ์อักษร	ความหมาย	ช่วงคะแนน	ค่าระดับคะแนน
A	ดียอดเยี่ยม	86.00-100	4
A-	ดีเยี่ยม	82.00-85.00	3.75
B+	ดีมาก	78.00-81.00	3.50
B	ดี	74.00-77.00	3.00

หมายเหตุ: กำหนดการเรียนรู้ในคู่มือนี้ สามารถปรับเปลี่ยนได้เพื่อความเหมาะสม